Lieta Nr.11130076615
Lietvedības Nr.K39-0440/15

Spriedums
Latvijas Republikas vārdā

Valmierā 2015.gada 10.decembrī

Valmieras rajona tiesa:
tiesnesis A.Melbergs

izskatīja rakstveida procesā vienošanās procesa kārtībā krimināllietu, kurā /pers. A/, personas kods /personas kods/, tiek apsūdzēts Krimināllikuma 176.panta pirmajā daļā (likuma redakcijā, kas bija spēkā līdz 2014.gada 31.decembrim) paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, un

k o n s t a t ē j a :

Apsūdzētais/pers. A/ izdarīja svešas kustamas mantas nolaupīšanu, kas saistīta ar vardarbību (laupīšanu).

Proti, apsūdzētais /pers. A/ 2014.gada 6.septembrī ap plkst.05.30, būdams alkohola ietekmē, atrazdamies Valmierā, netālu no dzīvojamām mājām G.Apiņa ielā, precīzāk – uz taciņas, kas ved gar Dzirnavu ezeriņu no pilsētas centra uz Karātavu kalniņu, kur gāja kopā ar viņam nepazīstamu alkohola reibumā esošu vīrieti – /pers. D/, mantkārīgu tieksmju pamudināts, nolūkā nolaupīt /pers. D/ somu, brīdī, kad /pers. D/ bija piegājis pie kāpnēm uz Karātavu kalniņu un gribēja pa tām kāpt augšup, no aizmugures uzbruka /pers. D/, sagrābis /pers. D/ pleca somas siksnu, centās noraut somu /pers. D/ no pleca, vienlaikus pagrūžot /pers. D/ uz priekšu, kā rezultātā pārtrūka /pers. D/ pleca somas siksna, bet apsūdzētais /pers. A/ ieguva somu sev, ar kuru rokās tūlīt no notikuma vietas aizskrēja prom, bet /pers. D/ nokrita četrrāpus uz kāpnēm. Tādējādi apsūdzētais /pers. A/ nodarīja /pers. D/ miesas bojājumus, kas pēc sava rakstura kopumā pieskaitāmi maznozīmīgiem miesas bojājumiem, kas izpaudās kā abu plaukstu pamatnes sasitums ar sistām brūcēm, abu ceļu locītavu apvidus sasitums ar ādas nobrāzumiem un zemādas asinsizplūdumiem, un nolaupīja /pers. D/ piederošo somu EUR 5 vērtībā ar tajā esošajām mantām:

- brūna auduma maku EUR 20 vērtībā;
- naudu EUR 755;
- saules brillēm EUR 20 vērtībā;
- smaržu pudelīti (nosaukums nav zināms) EUR 15 vērtībā;
- /pers. D/ Latvijas Republikas pilsoņa pasi, kuras atjaunošanas vērtība EUR 29;
- akciju sabiedrības „Swedbank" bankas karti EUR 5 vērtībā;
- atslēgu saišķi ar sešām dažādām atslēgām EUR 21 kopējā vērtībā (vienas atslēgas vērtība EUR 3,50);
- „Statoil", „Lukoil", „Latvijas Nafta" un „Virši A" degvielas atlaižu kartēm EUR 12 kopējā vērtībā (vienas atlaižu kartes vērtība EUR 3),

kā arī dažādām apliecībām un pierakstu papīriem bez vērtības, tādējādi kopā nolaupot /pers. D/ piederošo mantu EUR 882 kopējā vērtībā.

Ar šādu savu rīcību apsūdzētais /pers. A/ izdarīja Krimināllikuma 176.panta pirmajā daļā (likuma redakcijā, kas bija spēkā līdz 2014.gada 31.decembrim) paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Cietušais/pers. D/ (turpmāk sprieduma tekstā – cietušais) ir iesniedzis kriminālprocesa kompensācijas pieteikumu par kompensācijas EUR 8880 piedziņu.

Valmieras rajona prokuratūras prokurore B.Prīverte pirmstiesas procesa laikā ir noslēgusi ar apsūdzēto /pers. A/ (turpmāk sprieduma tekstā – apsūdzētais) vienošanos par vainas atzīšanu un sodu.

Vienošanās protokolā ir norādīts, ka apsūdzētais piekrīt vienošanās procesa piemērošanai. Apsūdzētajam ir izskaidrotas viņa tiesības vienošanās procesā un vienošanās procesa piemērošanas sekas. Apsūdzētais ir atzinis, ka kriminālprocesā ir noskaidroti apstākļi, kas attiecas uz pierādīšanas priekšmetu. Apsūdzētais ir piekritis viņam inkriminētā nodarījuma apjomam un kvalifikācijai. Prokurore nav konstatējusi apsūdzētā rīcībā Krimināllikuma 47.panta pirmajā daļā minētos atbildību mīkstinošos apstākļus. Prokurore ir norādījusi, ka saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu apsūdzētā rīcībā ir konstatējams atbildību mīkstinošais apstāklis – vaļsirdīgā atzīšanās un izdarītā nožēlošana. Prokurore ir norādījusi, ka saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 12.punktu apsūdzētā rīcībā ir konstatējams atbildību pastiprinošais apstāklis – noziedzīgā nodarījuma izdarīšana alkohola ietekmē. Tāpat prokurore vienošanās protokolā ir norādījusi ziņas par apsūdzētā personību. Prokurore, ņemot vērā iepriekš minēto, lūgs piespriest apsūdzētajam sekojošu sodu: brīvības atņemšanu uz vienu gadu, nepiemērojot papildsodu – mantas konfiskāciju, saskaņā ar Krimināllikuma 55.pantu apsūdzēto notiesājot nosacīti ar pārbaudes laiku uz vienu gadu sešiem mēnešiem.

Tiesa, izskatījusi rakstveida procesā krimināllietu, atzīst, ka vienošanās ir apstiprināma. Tādēļ krimināllietā ir taisāms notiesājošs spriedums.

Tiesa, pārbaudot lietā esošos materiālus, secina, ka vienošanās pirmstiesas procesa laikā ar apsūdzēto ir noslēgta, ievērojot likumā noteikto kārtību. Apsūdzētais vienošanos ir parakstījis apzināti un labprātīgi, saprotot vienošanās sekas. Turklāt apsūdzētais līdz lietas iztiesāšanas uzsākšanai nav atteicies no vienošanās.

Tiesa atzīst, ka apsūdzētā izdarītais nodarījums ir pareizi kvalificēts saskaņā ar Krimināllikuma 176.panta pirmo daļu, jo apsūdzētais izdarīja svešas kustamas mantas nolaupīšanu, kas saistīta ar vardarbību (laupīšanu). Vardarbība šajā gadījumā izpaudās apsūdzētajam fiziski uzbrūkot cietušajam, raujot somu no cietušā pleca un grūžot cietušo.

Tiesai nerodas šaubas par apsūdzētā vainu, jo pirmstiesas izmeklēšanas laikā ir noskaidroti visi likumā minētie, kriminālprocesā pierādāmie apstākļi.

Tiesa secina, ka prokurores apsūdzētajam lūgtais soda veids un apmērs atbilst Krimināllikuma 35.panta otrās daļas un 46.panta pirmās, otrās un trešās daļas prasībām.

Tiesa atzīst, ka prokurores apsūdzētajam pieprasītais soda veids ir adekvāts apsūdzētā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturam un radītajam kaitējumam un apsūdzētā personībai, bet soda apmērs – atbildību mīkstinošajiem un pastiprinošajiem apstākļiem apsūdzētā rīcībā.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta ceturto daļu likumdevējs ir klasificējis Krimināllikuma 176.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu kā smagu noziegumu.

Ar apsūdzētā izdarīto noziedzīgo nodarījumu tika aizskartas cietušā mantiskās intereses, proti, cietušajam tika nodarīti materiālie zaudējumi EUR 882. Tāpat ar apsūdzētā izdarīto noziedzīgo nodarījumu tika radīts kaitējums cietušā veselībai, proti, cietušajam tika nodarīti maznozīmīgi miesas bojājumi.

Tiesa ņem arī to, ka ar apsūdzētā izdarīto noziedzīgo nodarījumu radītais mantiskais kaitējums ir daļēji novērsts, jo cietušais pirmstiesas procesa laikā ir atguvis lielāko daļu no nolaupītās mantas (naudas).

Pārbaudot apsūdzētā personību raksturojošās ziņas, ir noskaidrots sekojošais. Apsūdzētais pirms šā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas nebija sodīts kriminālā kārtā, bet bija izdarījis Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, par ko kriminālprocess izbeigts sakarā ar izlīguma noslēgšanu ar cietušo (lietas 74.-75.lapas). Apsūdzētais pirms šā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas bija vairākas reizes sodīts administratīvi (lietas 76.lapa). Apsūdzētais noziedzīgo nodarījumu ir izdarījis astoņpadsmit gadu vecumā. Apsūdzētais pēc viņa lietā norādītajām ziņām pašlaik strādā gadījuma darbus.

Atbildību mīkstinoši apstākļi, kas minēti Krimināllikuma 47.panta pirmajā daļā, apsūdzētā rīcībā netika konstatēti.

Tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu kā atbildību mīkstinošo apstākli apsūdzētā rīcībā atzīst apsūdzētā kriminālprocesā pausto vaļsirdīgo atzīšanos un izdarītā nožēlošanu.

Atbildību pastiprinošais apstāklis apsūdzētā rīcībā saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 12.punktu – noziedzīgā nodarījuma izdarīšana alkohola ietekmē.

Krimināllikuma 176.panta pirmās daļas sankcija, kas bija spēkā līdz 2014.gada 31.decembrim, kā sodu noteica brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadam, īslaicīgu brīvības atņemšanu, piespiedu darbu vai naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un policijas kontroli uz laiku līdz trim gadiem.

Krimināllikuma 176.panta pirmās daļas sankcija, kas ir spēkā no 2015.gada 1.janvāra, kā sodu paredz brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem, īslaicīgu brīvības atņemšanu, piespiedu darbu vai naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 5.panta pirmo daļu nodarījuma (darbības vai bezdarbības) noziedzīgumu un sodāmību nosaka likums, kas bijis spēkā šā nodarījuma izdarīšanas laikā.

Saskaņā ar Krimināllikuma pārejas noteikumu 11.punktu grozījumi Krimināllikuma 176.pantā daļā par papildsoda – policijas kontroles aizstāšanu ar papildsodu – probācijas uzraudzību stājas spēkā 2015.gada 1.janvārī.

Tiesa uzskata, ka soda veids un tā apmērs, ko prokurore lūdz piespriest apsūdzētajam, ir samērīgs un pietiekams, lai šajā gadījumā panāktu krimināltiesisko attiecību taisnīgu noregulējumu un sasniegtu soda mērķi.

Tiesa, ņemot vērā to, ka apsūdzētais pirms šā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas bija izdarījis tīšu noziedzīgo nodarījumu, par ko kriminālprocess vēlāk izbeigts sakarā ar izlīguma noslēgšanu ar cietušo, tāpat apsūdzētais pirms šā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas bija vairākas reizes sodīts administratīvi, secina, ka soda mērķis šajā gadījumā nav sasniedzams, nosakot apsūdzētajam par izdarīto noziedzīgo nodarījumu kādu citu no attiecīgajā panta daļas sankcijā paredzētajiem vieglāka soda veidiem.

Tiesa, ņemot vērā apsūdzētā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, ka apsūdzētais ir izdarījis smagu noziegumu, ar noziedzīgo nodarījumu radīto kaitējumu, ka apsūdzētais ir izdarījis noziedzīgu nodarījumu pret īpašumu, kas saistīts ar materiālu zaudējumu EUR 882 nodarīšanu cietušajam, kā arī maznozīmīgu miesas bojājumu nodarīšanu cietušajam, tomēr radītais kaitējums, tiesasprāt, nav tāds, lai apsūdzēto resocializācijas nolūkā būtu nepieciešams izolēt no sabiedrības, turklāt ar apsūdzētā izdarīto noziedzīgo nodarījumu radītais mantiskais kaitējums ir daļēji novērsts, jo cietušais ir atguvis lielāko daļu no nolaupītās mantas, apsūdzētā personību, ka apsūdzētais pirms šā noziedzīgā nodarījums izdarīšanas nebija sodīts kriminālā kārtā, apsūdzētais noziedzīgo nodarījumu ir izdarījis, būdams gados jauna, vēl nenobriedusi persona, kā arī ievērojot atbildību mīkstinošo apstākli apsūdzētā rīcībā, ieguva pārliecību tam, ka apsūdzētais, neizciešot viņam piespriesto sodu, turpmāk neizdarīs likumpārkāpumus. Tādēļ tiesa secina, ka, nosakot sodu, ir piemērojami Krimināllikuma 55.panta noteikumi, un apsūdzētais ir notiesājams nosacīti, nosakot apsūdzētajam pārbaudes laiku uz vienu gadu sešiem mēnešiem.

Tiesa, ņemot vērā to, ka apsūdzētais tiek notiesāts nosacīti, atzīst, ka, ievērojot Krimināllikuma 45.panta pirmās daļas (spēkā līdz 2014.gada 31.decembrim) noteikumus, apsūdzētajam nav piemērojams Krimināllikuma 176.panta pirmās daļas (likuma redakcijā, kas bija spēkā līdz 2014.gada 31.decembrim) sankcijā paredzētais papildsods – policijas kontrole.

Tiesa, ņemot vērā to, ka krimināllietas izskatīšana pēc būtības ir pabeigta, un apsūdzētais tiek notiesāts nosacīti, atzīst, ka apsūdzētajam kriminālprocesā, kamēr spriedums stājas spēkā, drošības līdzeklis nav izraugāms.

Tiesa, ņemot vērā to, ka apsūdzētais kriminālprocesā ir ticis aizturēts Kriminālprocesa likuma 263.-268.panta kārtībā, atzīst, ka atbilstoši Krimināllikuma 52.panta ceturtās daļas noteikumiem apsūdzētajam brīvības atņemšanas soda laikā ir ieskaitāms kriminālprocesā aizturējumā pavadītais laiks.

Tiesa atzīst, ka cietušā kompensācijas pieteikums par kompensācijas EUR 8880 piedziņu ir apmierināms daļēji, proti, daļā par kompensācijas EUR 132 piedziņu, bet daļā par kompensācijas EUR 8748 piedziņu minētais kompensācijas pieteikums ir noraidāms.

Tiesa atzīst, ka kriminālprocesā ir pierādīts, ka apsūdzētais nolaupīja cietušajam piederošo mantu EUR 882 kopējā vērtībā. Lietas materiāli apstiprina to, ka cietušais pimstiesas procesa laikā ir atguvis EUR 750 no apsūdzētā nolaupītās naudas. Tādējādi pašlaik cietušajam nav atlīdzināti EUR 132 no ar apsūdzētā izdarīto noziedzīgo nodarījumu radītajiem zaudējumiem. Tiesa cietušā kompensācijas pieteikuma sakarā ņem vērā to, ka pirmstiesas procesa laikā kriminālprocess daļā pret apsūdzēto par cietušajam piederošās naudas EUR 8745 nolaupīšanu ir izbeigts pierādījumu trūkumu dēļ. Tādējādi tiesa secina, ka pirmstiesas procesa laikā nav apstiprinājusies cietušā kriminālprocesā sākotnēji norādītā informācija par viņam piederošās naudas nolaupīšanu cietušā norādītajā apmērā.

Kriminālprocesa likuma 22.pants paredz, ka personai, kurai ar noziedzīgu nodarījumu ir radīts kaitējums, ņemot vērā tās morālo aizskārumu, fiziskās ciešanas un mantisko zaudējumu, tiek garantētas procesuālas iespējas morālās un materiālās kompensācijas pieprasīšanai un saņemšanai.

Civillikuma 1775. un 1779.pants uzliek par pienākumu personai, kura vainojama zaudējumu nodarīšanā, atlīdzināt cietušajam nodarītos zaudējumus.

Tiesa atzīst, ka kriminālprocesā esošie lietiskie pierādījumi – nauda EUR 750 (minētā nauda ir jau izsniegta cietušajam) saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 240.panta pirmās daļas 1.punkta noteikumiem ir atdodami cietušajam.

Tiesa atzīst, ka kriminālprocesā esošais lietiskais pierādījums – akciju sabiedrības „Swedbank" bankas karte, ņemot vērā to, ka cietušais nav izteicis vēlēšanos to saņemt atpakaļ, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 240.panta pirmās daļas 5.punkta noteikumiem ir iznīcināms.

Tiesa, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 511.pantu, 512.panta pirmo daļu, 540.pantu, 540.[1] panta trešo daļu, piektās daļas 3.punktu un sesto daļu un 543.pantu,

n o s p r i e d a :

/pers. A/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 176.panta pirmajā daļā (likuma redakcijā, kas bija spēkā līdz 2014.gada 31.decembrim) paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā.

Apstiprināt noslēgto vienošanos un piespriest tajā /pers. A/ paredzēto sodu, proti, sodīt /pers. A/ par Krimināllikuma 176.panta pirmajā daļā (likuma redakcijā, kas bija spēkā līdz 2014.gada 31.decembrim) paredzēto noziedzīgo nodarījumu ar brīvības atņemšanu uz vienu (1) gadu, nepiemērojot papildsodus – mantas konfiskāciju un policijas kontroli.

Saskaņā ar Krimināllikuma 55.pantu /pers. A/ noteikt nosacīti ar pārbaudes laiku uz vienu (1) gadu sešiem (6) mēnešiem.

Drošības līdzekli /pers. A/, kamēr spriedums stājas spēkā, krimināprocesā neizraudzīt.

Brīvības atņemšanas soda laikā /pers. A/ ieskaitīt kriminālprocesā aizturējumā pavadīto laiku no 2014.gada 6.septembra līdz 2014.gada 8.septembrim.

Piedzīt no /pers. A/ par labu /pers. D/ kompensāciju EUR 132 (simt trīsdesmit divus *euro*).

Noraidīt /pers.D/kompensācijas pieteikumu daļā par kompensācijas EUR 8748 piedziņu.

Lietiskos pierādījumus – naudu EUR 750 atdot /pers. D/.

Lietisko pierādījumu – akciju sabiedrības „Swedbank" bankas karti iznīcināt.

Spriedumu var pārsūdzēt (noprotestēt) 10 dienu laikā pēc dienas, kad kļuvis pieejams spriedums, kasācijas kārtībā Augstākai tiesai, ja tiek konstatēts Krimināllikuma pārkāpums (Kriminālprocesa likuma 574.pants) vai Kriminālprocesa likuma būtisks pārkāpums (Kriminālprocesa likuma 575.pants), iesniedzot sūdzību (protestu) Valmieras rajona tiesā.

Sprieduma pieejamības diena – 2015.gada 16.decembris.

Tiesnesis A.MELBERGS